

Code No. **22**

Total No. of Questions : 41]

[Total No. of Printed Pages : 8

March, 2008
ECONOMICS

(Kannada and English Versions)

Time : 3 Hours 15 Minutes]

[Max. Marks : 100

(Kannada Version)

- ಸೂಚನೆಗಳು : i) ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.
ii) ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ ಉತ್ತರವು ನಿರಂತರವಾಗಿರಬೇಕು.

ಭಾಗ - ಎ

- I. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ : 10 × 1 = 10
- 1) ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ (ಅವಿಶ್ರಾಂತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ) ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ಅರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
  - 2) ನಿರುದ್ಯೋಗದ ಅರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
  - 3) ವಿವಿಧೋದ್ದೇಶ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳೆಂದರೇನು ?
  - 4) ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ.
  - 5) ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಎಂದರೇನು ?
  - 6) B.S.N.L. ಅನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ.
  - 7) ಸಹಕಾರದ ಮೂಲತತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
  - 8) ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯ ಸಂಗ್ರಹ ಎಂದರೇನು ?
  - 9) ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾಲದ ಅರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
  - 10) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗದ ಈಗಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಯಾರು ?

[Turn over

Code No. 22

2

ಭಾಗ - ಬಿ

II. ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಹತ್ತು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ : 10 × 2 = 20

- 11) ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ದತ್ತಾಂಶಗಳೆಂದರೇನು ? ಅದರ ಎರಡು ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.
- 12) ಸಾಕ್ಷರತಾ ದರದ ಅರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. ಅದನ್ನು ಅಳೆಯುವ ಬಗೆ ಹೇಗೆ ?
- 13) ಭೂಸವಿತದಿಂದಾಗುವ ನಾಲ್ಕು ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
- 14) ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿತರಣಾ ಪದ್ಧತಿ ಎಂದರೇನು ? ಅದರ ಎರಡು ದೋಷಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
- 15) ತಯಾರಿಕಾ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಸೇವಾ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗಿಂತ ಹೇಗೆ ಭಿನ್ನವಾಗಿವೆ ?
- 16) ನಗದು ಕೂಲಿ ಮತ್ತು ನೈಜ ಕೂಲಿಯ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
- 17) ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತೆಯ ಅರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.
- 18) ಭಾರತದ ಪ್ರಮುಖ ಬಂದರುಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ.
- 19) ಹಣದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಕರೆ ಹಣದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
- 20) ಭಾರತದ ವಾಯು ಸಾರಿಗೆಯಲ್ಲಿನ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
- 21) ವಿಶ್ವ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಸಂಘಟನೆಯ ನಾಲ್ಕು ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
- 22) ಸಂದಾಯ ಬಾಕಿ ಎಂದರೇನು ? ಅದರ ಎರಡು ಖಾತೆಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.

ಭಾಗ - ಸಿ

III. ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಎಂಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಹದಿನೈದು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ : 8 × 5 = 40

- 23) ಸ್ತಂಭ ರೇಖಾಚಿತ್ರದ ವಿಧಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಸ್ತಂಭ ರೇಖಾಚಿತ್ರವನ್ನು ರಚಿಸಿ :

ಗಣತಿ ವರ್ಷ	1951	1961	1971	1981	1991	2001
ಜನಸಾಂದ್ರತೆ	117	142	177	216	278	324

- 24) ಅರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಅರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
- 25) ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ವೃತ್ತಿಗನುಸಾರ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಹಂಚಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.
- 26) ಜಲ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಅರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. ಅದರ ವಿವಿಧ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
- 27) ಭಾರತದ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿರುವ ಸುಗ್ಗಿ-ಪೂರ್ವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿ.
- 28) ಕಾರ್ಮಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳೆಂದರೇನು ? 2ನೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾರ್ಮಿಕ ಆಯೋಗದ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
- 29) ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಮಹಿಳಾ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸಾಮಾಜಿಕ-ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ.
- 30) ಅಸಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಇಂಧನ ಮೂಲಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ.
- 31) ಭಾರತದ ಆಮದು ವ್ಯಾಪಾರದ ಸಂಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ.
- 32) ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ರಫ್ತು ಉತ್ತೇಜನ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
- 33) ಕೋಶೀಯ ನೀತಿ ಎಂದರೇನು ? ಕೋಶೀಯ ವಲಯದ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.
- 34) ರಾಜ್ಯ ಯೋಜನಾ ಮಂಡಳಿಯ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

ಭಾಗ - ಡಿ

IV. ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ನಲವತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ : 2 × 10 = 20

- 35) ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗ ಸೃಷ್ಟಿ ಮತ್ತು ಬಡತನ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
- 36) 1991ರ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳನ್ನು ವಿಶದಪಡಿಸಿ.
- 37) ಭಾರತದ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
- 38) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಆದಾಯದ ಮೂಲಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

[Turn over

Code No. 22

4

ಭಾಗ - ಇ

V. ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಹದಿನೈದು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ : 2 × 5 = 10

39) ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಭಾರತದ ವಾಸ್ತವ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ PQLI ಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ :

ಸೂಚಕಗಳು	LER	IMR	BLR
ವಾಸ್ತವ ಮೌಲ್ಯ	65 ವರ್ಷಗಳು	60/1000 ಕ್ಕೆ	65%

40) ಭಾರತದ ಯಾವುದಾದರೂ ಹತ್ತು ರೈಲ್ವೆ ವಲಯಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಪ್ರಧಾನ ಕಛೇರಿಗಳ ಸಹಿತ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ.

41) ಈ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ವೆಚ್ಚದ ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಪೈ-ರೇಖಾಚಿ ತ್ರವನ್ನು ರಚಿಸಿ :

ವೆಚ್ಚದ ಬಾಬುಗಳು	ಅಂದಾಜಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ (ಪೈಸೆಗಳಲ್ಲಿ)
ಬಡ್ಡಿ ಪಾವತಿ	22
ಕೇಂದ್ರ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚ	18
ಯೋಜನೇತರ ವೆಚ್ಚ	16
ರಕ್ಷಣಾ ವೆಚ್ಚ	14
ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ತೆರಿಗೆಯ ಪಾಲು	12
ಸಹಾಯ ಧನ	07
ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರದ ನೆರವು	06
ಯೋಜನೇತರ ನೆರವು	05

(English Version)

Note : i) Write the question numbers legibly in the margin.

ii) Answer for a question should be continuous.

PART – A

I. Answer the following questions in *one* sentence each : $10 \times 1 = 10$

1. Give the meaning of the term 'sustainable development'.
2. State the meaning of unemployment.
3. What are multipurpose irrigation projects ?
4. Define small scale industry.
5. What is meant by women empowerment ?
6. Expand B.S.N.L.
7. Mention the basic principle of Co-operation.
8. What is Foreign Exchange Reserves ?
9. State the meaning of public debt.
10. Who is the present Chairman of National Planning Commission ?

[Turn over

Code No. 22

6

PART – B

II. Answer any *ten* of the following questions in about *four* sentences each :

10 × 2 = 20

11. What is secondary data ? Name its two sources.
12. State the meaning of literacy rate. How is it measured ?
13. Mention four effects of soil erosion.
14. What is meant by public distribution system ? Mention its two defects.
15. How are the manufacturing industries different from service industries ?
16. Distinguish between Money wage and Real wage.
17. State the meaning of Social Security. Mention any two social security measures.
18. List the important harbours of India.
19. Bring out the differences between Money Market and Call Money Market.
20. State the reforms in air transportation in India.
21. Write four objectives of World Trade Organisation.
22. What is Balance of Payments ? Name its two accounts.

PART – C

III. Answer any *eight* of the following questions in about 15 sentences each :

8 × 5 = 40

23. State the types of Bar diagram. Draw a bar diagram by using the following data :

Census Year	1951	1961	1971	1981	1991	2001
Density of Population	117	142	177	216	278	324

24. Differentiate between Economic Growth and Economic Development.
25. Write a note on the occupational distribution of population in India.
26. State the meaning water conservation. Explain its various measures.
27. Describe the pre-harvest technology adopted in Indian Agriculture.
28. What are labour reforms ? State the recommendations of 2nd National Commission on Labour.
29. Examine the two Socio-Economic Status of Women Labour in India.
30. Analyse the non-conventional sources of energy.
31. Discuss the composition of India's imports.
32. State the export-promotion measures undertaken by the Govt. of India.
33. What is Fiscal Policy ? Write a note on the Fiscal Sector reforms.
34. State the formation and functions of the State Planning Board.

PART - D

IV. Answer any *two* of the following questions in about 40 sentences each :

2 × 10 = 20

35. Explain the National Programmes of Employment Generation and Poverty Alleviation in India.
36. Elucidate the strategy for Industrial Development of 1991.
37. Explain the various functions of Reserve Bank of India.
38. Explain the sources of revenue of the Central Government.

[Turn over

Code No. 22

8

PART – E

V. Answer any *two* of the following questions in about 15 sentences each :

2 × 5 = 10

39. Calculate PQLI by using the given actual values :

Indicators	LER	IMR	BLR
Actual values	65 Years	60 per 1000	65%

40. List any 10 Railway zones of India with their Headquarters.

41. Draw a pie-diagram by using the following data of Central Govt.

Expenditure :

Items of Expenditure	Proposed Expenditure (in paise)
Interest Payments	22
Central Plan Expenditure	18
Non-Plan Expenditure	16
Defence Expenditure	14
Share to State Govt. in Central Taxes	12
Subsidies	07
Central Assistance to UT's and States	06
Non-Plan Assistance	05
